

VY_32_INOVACE_02

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

Průvodní list DUM

- ▶ Autor: J. Vlková, ZŠ Lukov
- ▶ Období vytvoření: září 2011
- ▶ Ročník: 5.
- ▶ Vzdělávací oblast: ICT _ Informatika a její aplikace
- ▶ Způsob použití ve výuce: Jedná se o zjednodušený, věku a rozumovým schopnostem žáků přizpůsobený výklad práv a povinností (nejen) uživatelů internetu souvisejících s respektováním autorského zákona. Vše si zopakují v závěrečné řízené diskusi.
- ▶ Použité zdroje: www.bezpecnyinternet.cz,
www.wikipedia.org

Autorský zákon

- ▶ Autorský zákon upravuje tzv. autorská práva. To jsou práva autorů k jejich dílům.
- ▶ Dílo je zákonem definováno jako literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké.
- ▶ Dílem je např. dílo slovesné (např. román, článek v novinách), grafické (např. obrázek, socha), hudební (např. znělka reklamy, písnička, hudba k filmu), choreografické (např. balet, tanec na koncertním pódiu), fotografické, audiovizuální (např. film, hudební klip, domácí video), architektonické (stavba) nebo počítačový program.

- ▶ Autorský zákon nám říká, že nikdo nesmí užívat autorská díla bez souhlasu držitele jejich práv (autora, umělce, skladatele nebo prostě jen jejich vlastníka), není-li zákonem stanovena výjimka.
- ▶ Autorská díla tedy nesmíme kopírovat a dále zveřejňovat (ani jeho části), půjčovat (zadarmo) ani pronajímat (za něco), vystavovat nebo pouštět na veřejnosti.

- ▶ Jak to ale udělat, když potřebujeme například napsat referát a potřebujeme do něj použít nějaký text z internetu a také obrázky nebo fotografie?
- ▶ Pokud chceme takto do referátu, nebo například na naši stránku na Facebooku použít něčí text, fotografii, obrázek nebo cokoli dalšího, musíš vždy uvést, odkud je stažené, nejlépe i kdo je jeho autorem, tak aby bylo jasné že to nejsi Ty, že to není Tvoje duševní vlastnictví. Jinak Ti hrozí trestní stíhání a pokuty!

- ▶ Většinou bohatě postačí, když na konec referátu nebo do komentáře k příspěvku na Facebooku napíšeš:

**Použité zdroje: www.obrazky.cz
www.wikipedia.org
www.youtube.com**

- ▶ V případě, že slovo od slova kopíruješ nějaký text nebo jeho část, mělo by to vypadat následovně:

„Koza domácí je jeden z nejstarších domestikovaných druhů. Tisíce let byly kozy chovány pro jejich mléko, maso, srst a kůži na velké části země. V minulém století si získaly oblíbenost i jako domácí mazlíčci.“

(www.wikipedia.org)

Do závorky uveď stránku, ze které je text zkopírován, nebo i jméno autora, pokud ho znáš.

Diskuse

- ▶ Co všechno je duševní vlastnictví?
  - ▶ Proč si myslíš, že existuje autorský zákon na ochranu duševního vlastnictví?
  - ▶ Myslíš že je takový zákon opravdu potřeba?
-